

Årsmelding 2021

En sammenslutning
av tros- og
livssynssamfunn
i Bergen og omegn

arbeider for
likebehandling av
tros- og livssynssamfunn

og for å fremme
gjensidig respekt
og forståelse
mellom disse

Innhold

Forord	2
2021 i korthet	3
Medlemmer	4
Dialog	7
Likebehandling	15
Organisasjon	23

Forord

I 2021 feiret STL Bergen sitt tiårsjubileum. Heldigvis tillot smittesituasjonen en storslått feiring med dialogmiddag og festivalen Mangfoldsbyen. Årets utgave satte ny besøksrekord. Det er et tegn på den interessen som finnes for tros- og livssynsmangfoldet i byen vår, og at STL Bergen når ut til stadig flere.

Historien til STL i Bergen er uatskillelig forbundet med terrorangrepene 22. juli 2021. Hendelsene skapte en sterk bevissthet om nødvendigheten av dialogiske møteplasser på tvers av tro og livssyn. STL Bergen ble stiftet bare noen få måneder senere. En felles livssynsåpen markering på Torgallmenningen var et sterkt uttrykk for at terroren aldri må glemmes.

Selv om pandemien fortsatt satte begrensninger på en del fysiske samlinger og krevde mye ressurser, har vi også i år lagt til rette for møteplasser og dialog, og befestet vår rolle som bindeledd mellom det offentlige og tros- og livssynssektoren. Vi takker alle våre støttespillere for et godt samarbeid, og gir også en stor takk til alle rådsmedlemmer, medlemsorganisasjoner og samarbeidspartnere som har gitt mye av seg selv i form av frivillig arbeid til oss i STL Bergen.

Jannicke Troe
Styreleder

Birgit van der Lans
Daglig leder

Hildegunn Isaksen
Nestleder

David Måkestad
Styremedlem

Sajjad Younas
Styremedlem

Linda Karin Eide
Styremedlem

2021 i korthet

Januar

- ◆ Årets første åpen dialogkafé ble gjennomført digitalt.

Februar

- ◆ På årsmøtet ble Waqeffanna Oromo Religion tatt opp som 19. medlemssamfunn.
- ◆ I samarbeid med STL Bergen inviterte Bergen kommune hele tros- og livssynssektoren til dialogmøte om korona-situasjonen.

Mars

- ◆ Åpen dialogkafé i lokalene til Kristensamfunnet.

April

- ◆ På årets 2. rådsmøte sto åpning og vigsling av Antveit gravplass sentralt. Møtet ble avholdt digitalt.

Mai

- ◆ Åpen dialogkafé.

Juni

- ◆ Sommeravslutning. Rådet besøkte Bergen Hindu Sabha og Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige, og lagde jubileumsplaner.

Juli

- ◆ 200 personer deltok på tiårsmarkering for terrorangrepene 22. juli på Torgallmenningen.

August

- ◆ Gjestebud om ny plan for frivillighet i Bergen kommune.

September

- ◆ På årets første fysiske rådsmøte ble det holdt dialog om aktiv dødshjelp.

Oktober

- ◆ For andre gang arrangerte STL Bergen styrekurs for tros- og livssynssamfunn.
- ◆ Åpen dialogkafé på kafé Krohnhagen.
- ◆ Løvtakksiden menighet var vertskap for årets 4. rådsmøte.
- ◆ For første gang inviterte STL Bergen til nabolagsdialog på Løvtakksiden.

November

- ◆ 10-årsjubileet ble markert med en høytidelig dialogmiddag med 90 gjester.
- ◆ Festivalen Mangfoldsbyen ble gjennomført for 4. gang.
- ◆ 150 helseansatte deltok på fagdag om tro, livssyn og flerkulturell kommunikasjon.

Desember

- ◆ Året ble avsluttet hos Bahá'í-samfunnet med middag og dialog om forholdet mellom dialog og misjon.

Medlemmer

Abu al-Fadel Islamsk Kultursenter

telefon: 40 07 29 27

e-post: abu_al_fadel.islamsk.kultursenter@outlook.com

nettside: www.aiksb.no

STL-representanter: Ali Salman al-Obaidi,
Qamar Ali Qamari

Ahmaddiyya Muslim Jama'at

telefon: 41 23 53 66 (nasjonalt)

e-post: info@ahmadiyya.no

nettside: www.ahmadiyya.no

STL-representant:

Safeer Uddin Mansoor

Bahá'í-samfunnet i Bergen

telefon: 22 55 95 85 (nasjonalt)

e-post: bergen@bahai.no

nettside: www.bahaibergeren.no

STL-representanter: Tone Holsen, Klas
Mundal, Esther Zarghooni-Hoffmann

Bergen Hindu Sabha

telefon: 97 54 82 78

e-post: styret@bergenhindusabha.no

nettside: www.bergenhindusabha.no

STL-representant: Raajini Rajalingam

Bergen moské

telefon: 91 90 24 26

e-post: post@bergenmoske.no

nettside: www.bergenmoske.no

STL-representanter: Abdi-Latif A. Ahmed,
Badreddine Maizi, Sajjad Younas

Bergen Muslimske Forening

telefon: 47 80 33 53

e-post: adem.guven.1@hotmail.com

nettside: www.diyagnet.se (nordisk)

STL-representanter: Adem Guven, Aman
Haque

Bergen Singh Sabha Gurdwara

telefon: 47 44 77 47

e-post: post@bssg.no

nettside: www.bssg.no

STL-representant: Simerjit Singh Dhammi

Buddhistforbundet

telefon: 22 17 70 19 (nasjonalt)

e-post: kontor@buddhistforbundet.no

nettside: www.buddhistforbundet.no

STL-representant: Jannicke Troe

Den katolske kirke

telefon: 55 21 59 50

e-post: post@bergenmoske.no

nettside: www.bergen.katolsk.no

STL-representanter:

Ewa Bivand, Dom Alois Brodersen, Jacob
Laading (fra oktober)

Den norske kirke

telefon: 55 30 64 70

e-post: bjoergvin.bdr@kyrkja.no

nettside: www.kyrkja.no/bjorgvin

STL-representanter: Hildegunn Isaksen, May
Bente Stuart Matre, Gudmund Waaler

Det Islamske Fellesskap Bosnia- Herzegovina

telefon: 22 37 50 04 (nasjonalt)

e-post: contact@izbih.no

nettside: www.izbih.no

STL-representanter: Ibrahim Sabic, Adnan
Osmicic (fram til februar), Aladdin Mujezinovic
(fra september)

Holistisk Forbund

telefon: 22 17 31 00 (nasjonalt)

e-post: sekretær@holisme.no

nettside: www.holistisk-forbund.no

STL-representant: Jostein Odland

Human-Etisk Forbund

telefon: 48 89 83 00
e-post: hordaland@human.no
nettside: www.human.no
STL-representanter: Kristine Aare Hånes, Jarle Pedersen, Mariann Øvstegård (vara, fram til 21.2), Inge Skogheim (vara fra 21.2)

Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige

telefon: 55 91 05 10 (nasjonalt)
nettside: www.jesukristikirke.no
STL-representanter: Tove Løvstad, Robert Dean Luke

Kristensamfunnet

telefon: 90 55 30 65
e-post: bergen.kristensamfunnet@gmail.com
nettside: www.bergen.kristensamfunnet.no
STL-representanter: David Måkestad, Sissel Monsen (fra oktober), John Rawcliffe (vara fra oktober),

Kvekersamfunnet

telefon: 97 98 19 49 (nasjonalt)
e-post: kveker@kveker.org
nettside: www.kveker.org
STL-representanter: Linda Karen Eide, Esther Kleve

Metodistkirken

telefon: 40 67 70 30
e-post: post@fyllingsdalen.metodistkirken.no
nettside: www.fyllingsdalen.metodistkirken.no
STL-representanter: Rolf Hugo Hanssen

Den Thailandske Buddhistforening Hordaland

telefon: 93 42 03 87
e-post: watthai.nb@hotmail.no
nettside: www.watthainorway.net
STL-representanter: Pramaha Khamsing, Kanitnan Rengmipai (fra august)

Waqeffanna Oromo Religion

telefon: 93 42 03 87
e-post: watthai.nb@hotmail.no
nettside: www.watthainorway.net
STL-representanter: Asnake Erko,

Inger Paulsen fotografi

Dialog

Dialog er en samtale hvor målet er å forstå og ha respekt for hverandre, uten nødvendigvis å bli enige.

Den krever en trygg ramme, mot til å tale og vilje til å lytte. Åpne spørsmål og lik taletid er virkemidler som gjør at alle parter deltar på lik fot.

Dialog

Faste aktiviteter

STL Bergen er en arena for dialog på flere nivåer: internt i rådet, mellom tros-og livssynssamfunn, og i det offentlige rom. Dialogens formål er å skape gjensidig forståelse og respekt, uten at det er noe mål å bli enig.

Dialog i rådet

Rådsmøter og samtalekvelder, gjerne i forbindelse med sommer-og vinteravslutninger, er de viktigste arenaene for intern dialog.

Gjennom dialog blir rådsrepresentantene trygge på hverandre og lærer mer om hverandres livssyn.

I 2021		
Antall rådsmøter	4	
Antall digitale rådsmøter	2	
Antall samtalekvelder	2	
Dialogtemaer	Livssynsåpne fellesmarkeringer	10 år med STL Bergen
	Hva motiverer til dialog? (nabolagsdialog)	Aktiv dødshjelp
	Dialog og misjon	

Åpen dialogkafé

Åpen dialogkafé er STL Bergens møteplass for lavterskel og uformell dialog, som oftest uten forhåndsbestemt tema. Kaféen er åpen for alle, og gir samtidig rådsmedlemmer mulighet til å treffes uformelt utenom rådsmøter og uten saksliste.

De fleste dialogkaféene ble avholdt på Kafé Krohnhagen. Det har vært noe redusert oppmøte under pandemien. For å øke oppmøtet jobbes det med en konseptendring i 2022.

Antall	Digitalt	Minste oppmøte	Største oppmøte
5	1	2	10

Jubileumsmarkering og Mangfoldsbyen 2021

Årets største begivenhet var festivalen Mangfoldsbyen, som markerte ti år med tros- og livssynsdialog i Bergen. Gjennom en felles innsats fra sekretariatet, medlemsamfunn, samarbeidspartnere og mange frivillige ble Mangfoldsbyen en stor suksess med rekord oppmøte på mange arrangementer.

Mangfoldsbyen ble åpnet med jubileumsmarkering og den årlige dialogmiddagen, som er et samarbeid mellom STL og Kirkelig dialogsenter Bergen. En fullsatt

Fensal på Bergen Internasjonale Kultursenter med over nitti gjester fra mange forskjellige tros- og livssynssamfunn, samarbeidspartnere fra Bergen kommune, Helse Bergen, gravplassmyndigheten, mangfoldskontakter i politiet, og Bergens organisasjonsliv samlet seg til middag og dialog. Ordfører Rune Bakervik foretok åpningen og holdt en fantastisk flott gratulasjonstale.

Inger Paulsen fotografi

Tros- og livssynsvandringene kan trekkes frem som et vellykket og stadig mer populært tiltak. I år ble totalt rundt seksti deltakere med på tur til Adventistkirken, Salam Islamsk Senter og Solheim kirke på lørdagen, og til Centralkirken, Bergen Hare Krishna Senter og Bergen moské på søndagen. Gjennom guidet besøk til tros- og livssynslokaler i forskjellige nabolag får beboere mulighet til å ta en titt innom og lære mer om hva som egentlig foregår i kirken, tempelet eller moskeen. Dette er med på å danne relasjoner, tillit og bedre nabolag.

Mangfoldsbyen ble avsluttet med et jubileumsforedrag og panelsamtale. I forbindelse med tiårsjubileet utfordret STL Bergen prof. emerita Lisbeth Mikaelsson til å gjenfortelle Bergens religionshistorie fra et mangfoldsperspektiv. Hun tok utfordringen på strak arm og holdt et foredrag som tok publikum fra norrøn religion og kristenkongene til dagens tros- og livssynslandskap på kun 45 minutter. Kultur- og mangfoldsbyråd Eline Haakestad og STLs generalsekretær Ingrid Rosendorf Joys kastet glans over jubileumsfeiringen med deres deltakelse i panelsamtalen om hvordan det er å leve sammen med ulike livssyn, og hva slags politikk vi trenger for å få det livssynsåpne samfunn på best mulig måte til i Bergen.

mangfoldsbyen

5. - 10. november 2021

nov
5

Dialogmiddag

Jubileumsfeiring med
underholding, mat og dialog

Bergen Internasjonale
Kultursenter

nov
6/7

Tros- og livssynsvandringar

Danmarks plass 6/11
Sentrum 7/11

Åpen dialogkafé
Ny-Krohnborg

nov
8

Det store vi

Logen Teater

nov
9

Åpent hus

Kirkelig Dialogsenter

Mat for tanken

Et godt måltid med naboene
Human-Etisk Forbund

nov
10

Bergens religionshistorie på 45 minutter

Foredrag og samtale på
Litteraturhuset

www.mangfoldsbyen.no

Mangfoldsbyen arrangeres av:

Med økonomisk støtte fra:

«Kjære STL og kjære Bergen.

Bergen har alltid vært en mangfoldig by. Vi har entusiastisk omfavnet det som er annerledes og berikende for byen. Derfor er det en glede for meg å gratulere Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn i Bergen for den innsatsen som dere har gjort gjennom ti år.

Det å møtes på tvers av tros- og livssynsskiller er viktig i et livssynsåpent samfunn. Regjeringen ønsker et slikt åpent samfunn der alle respekt for og kunnskap om livssynet til andre. Dialog og treffpunkt er det beste viset for å forstå hverandre bedre og leve godt side om side.

Pandemien har vist hvor viktig det er for å nå ut med informasjon. Det er et bindeledd. Bygge tillit, ressursene de sitter på har blitt brukt i lokalt arbeid med mellom andre helse- og omsorgstjenesten.

Tros- og livssynssamfunn er viktig både for enkeltmennesket og for samfunnet. For mange mennesker utgjør de viktig fellesskap og de skaper identitet og en følelse av å høre til.

Det legger dere til rette for. Bergen blir fattigere uten dere og jeg mener det arbeidet dere gjør kan hindre utenforskap. Det skaper et større fellesskap for vår gode by Bergen.

Gratulere med jubileet og lykke til med festivaluken.»

Tros- og livssynsminister Kjersti Toppe

Kjersti Toppe (Sp)
barne- og familieminister

Ti år etter 22. juli

Markering

Midt i fellesferien samlet et par hundre mennesker seg ved Den blå stein for å markere ti år siden terrorangrepene i Regjeringskvartalet og mot AUFs sommerleir på Utøya 22. juli 2011. Minnemarkeringen var et initiativ av STL Bergen og Vestland innvandrerråd.

En lignende markering på den nasjonale sørgedagen i august 2011 var første gang en imam, en biskop og en humanetiker sto sammen på en scene i Bergen. Det ble starten på den lokale tros- og livssynsdialogen og på STL Bergen.

– Det som skjedde for ti år siden førte oss sammen. Gjennom samarbeid kan vi få satt fokus på det vi har til felles. Vi må høre på og av hverandre, ikke om hverandre. Slik kan vi leve sammen i gjensidig respekt, sa imam Ali Saied i en uttalelse til BA.

Samarbeid og dialog trengs for å forhindre at noe lignende kan skje igjen, sa STL Bergens daglig leder Birgit van der Lans i åpningsordet:

– Mye godt arbeid har skjedd siden, men likevel er det viktig å stå her igjen i dag på tvers av livssyn og kultur, majoritet og minoritet. Ulike, men like mye verdt. Fordi vi vet at vi ikke er ferdige. Ideologien bak terroren lever videre, og kampen for et samfunn med et levende mangfold bygget på menneskeverd og likeverd krever innsats av oss alle, hver dag.

En av appellantene var biskop Halvor Nordhaug, som også deltok på markeringen for ti år siden. Han mener at slike initiativ og tros- og livssynsdialogen generelt er med på å bevare tilliten som preger det norske samfunnet, og som ble utnyttet av terroristen da han gjennomførte de brutale angrepene:

– Vi som er religiøse ledere må erkjenne det ansvaret vi har for å fremme dialog og felles forståelse, slik at ingen noen gang skal kunne gjøre det igjen.

Inkludering, omsorg og like muligheter for alle ble trukket fram som nøkkelord for å forhindre at mennesker faller utenfor og vender seg til ekstremisme. Ifølge Christian Lomsdalen, som på arrangementets tidspunkt var nestleder i Human-Etisk Forbund, er dette et ansvar for hver enkelt og for tros- og livssynssamfunn:

– Som tros- og livssynssamfunn kan vi være med på å skape inkluderende fellesskap lokalt, som en del av et ungdomsarbeid, gjennom dialoger, og i resten av arbeidet vårt. Slik skaper vi trygghet for fremtiden, sa han i sin appell.

– Det begynner rundt spisebordet, i klasserom, si hei på gaten akkurat som vi gjør på fjelltur, sa Sarifa Moola-Nernæs fra Vestland innvandrerråd.

Markeringen ble dekket av Bergensavisen og Bergens Tidende. Memoar - norsk organisasjon for munnleg historie laget en reportasje om arrangementet i forbindelse med deres prosjekt Det store vi.

Bilde: Badreddine Maizi

Likebehandling

Bergen blir et stadig mer mangfoldig samfunn. I et livssynsåpent samfunn har alle rett og mulighet til å utøve sin tro eller sitt livssyn.

STL Bergen jobber for at alle skal ha lik tilgang på offentlige tjenester uavhengig av overbevisning.

Arbeidsområder inkluderer helsetjenester, skole, gravferd, inkludering, forsamlingslokaler, stillerom og hatkriminalitet.

Styrekurs

Kompetanseheving

Lørdag 2. oktober arrangerte STL Bergen for andre gang et kurs for styremedlemmer i tros- og livssynssamfunn, denne gangen i samarbeid med STL nasjonalt.

Kurset fokuserte på å gi en grunnleggende forståelse av hva et tros- eller livssynssamfunn er og hva et styrets oppgaver består av. Sentrale tema var medlemsdemokrati, vedtekter, årsmøte, økonomi og organisasjonskultur.

Flere av de ti deltakere var enten ferske styremedlemmer, eller ønsket å stille til valg. Andre hadde mer styreerfaring.

Gravplasssamarbeid

Fredag 27. august deltok STL Bergen på åpningen av Antveit gravplass i Åsane. Både i anleggsfasen og rundt åpningen og vigslingen har det vært dialog mellom Gravplassmyndigheten og tros- og livssynssamfunnene i STL Bergen.

Antveit gravplass i Åsane har totalt ca. 4500 graver. Gravplassen imøtekommer både behovet for flere gravplasser i bydelen og den økende etterspørselen etter andre gravformer enn tradisjonell kistegrav. På Antveit er det plass til 1600 urnegraver i navnet minnelund, som har blitt en populær gravtype. I tillegg er det et kistefelt hvor det er mulighet for retningsbestemte graver, som legger til rette for mennesker med bakgrunn fra ulike religioner og livssyn. Her er det også etablert en egen seremoniplass. Dermed har Bergen fått et tredje felt for retningsbestemte graver, som ligger i ulike deler av byen.

Kulturbyråd Katrine Nødtvedt, som foretok åpningen, understreket betydningen av at

gravplassmyndigheter imøtekommer ulike gravferdsbehov. Til Åsane Tidende uttalte hun: – Retningsbestemte graver for forskjellige trossamfunn er viktig for å sikre valgfriheten til befolkningen. Når vi har en mangfoldig befolkning som har ulike gravferdsskikker, er det viktig at det offentlige legger til rette for at man kan gravlegge slik de pårørende ønsker i henhold til tradisjon.

Gravplasser som arena for praktisk dialog

Det er ikke hver dag en ny gravplass åpnes. Dermed er det lite erfaring med hvordan en åpningsseremoni skal se ut i et livssynsmangfoldig samfunn. Gravplassmyndigheten i Bergen tok tidlig kontakt med STL Bergen med ønske om å lage en livssynsåpen åpningsseremoni. Dette førte til en dialog mellom STLs medlemssamfunn om vigsling, andre innvielsesritualer, og hvordan man forholder seg til hverandres ritualer.

Bilde: Bergen Kirkelig Fellesråd/ G.C. Nygaard

Gravplassjef Inghild Hareide Hansen, som deltok på møtet, mener det er viktig med en bred dialog:

– Rådet representerer mange tros- og livssynsamfunn, og medlemmene har bred kunnskap om livsfaseriter, og er både reflekterte og engasjerte. Vi føler oss tryggere på de valgene vi gjør på vegne av mange, når vi har hatt en såpass bred dialog.

På Antveit ble vigslingen gjennomført i forbindelse med søndagsgudstjeneste, mens den offisielle åpningen fant sted på en ukedag. Her var det gratulasjoner fra fellesrådets leder Bjørg Sveinall Øgaard, kirkeverge Asbjørn Vilkenen, gravplassjef Hansen og STL Bergens daglig leder Birgit van der Lans. I sin hilsen trakk Van der Lans frem gravplasser som arena for praktisk dialog:

– Dialog mellom tros- og livssynssamfunnene og de som forvalter gravplassene på vegne av det offentlige, og tros- og livssynssamfunnene seg imellom, er med på å bygge relasjoner, skape forståelse og finne praktiske løsninger slik at alle kan bli gravlagt med respekt for den enkeltes livssyn, tro og ikke-tro.

Bergensmodellen for gravplasssamarbeid?

STL Bergen og Gravplassmyndigheten har et etablert samarbeid, blant annet gjennom representasjon i fellesrådets gravplassutvalg. «Samarbeidet med STL Bergen er svært viktig for oss i Gravplassmyndigheten i Bergen. Vi er satt til å gjøre en oppgave på vegne av alle», sier Hansen. Ifølge gravplassjefen har andre gravplassmyndigheter fulgt med på samarbeidsmodellen i Bergen:

– Når jeg har fortalt om opplegget rundt åpningen, så er det flere kolleger som er interessert i hvordan vi har gjort det. Det åpnes ikke mange nye gravplasser og mange innhenter råd fra oss, som både er en stor forvaltning og som har erfart dette i praksis. Vi forventer derfor at flere gravplassmyndigheter vil ha glede av det vi har oppnådd i den dialogen vi har hatt, og føle seg mer frimodig til å ha en egen dialog i den enkelte kommunen.

Fagdag for helsepersonell

Kompetanseheving

Den 18. november deltok over 100 ansatte i kommunale og spesialisthelsetjenesten på fagdag om tro, livssyn og flerkulturell kommunikasjon på Bikuben konferansesenter. Kursdagen var arrangert og planlagt som et samarbeid mellom Haukeland universitetssjukehus, Haraldsplass Diakonale Sykehus, Etat for sykehjem i Bergen kommune, STL Bergen og Statsforvalteren i Vestland. Bergens helsebyråd Beate Husa foretok åpningen.

Programmet bød på foredrag og møter med representanter fra forskjellige tros- og livssynssamfunn. Foredragsholderne (og ledelsen!) trakk fram betydningen av åndelig/eksistensiell omsorg som del av helhetlig og likeverdig omsorg, og at tjenestene må tilpasses en mangfoldig befolkning. Det krever

bevisstgjøring, kompetanseheving, kultursensitivitet i møte med kommunikasjonsutfordringer og samarbeid med lokale tros- og livssynssamfunn.

STL Bergens daglig leder Birgit van der Lans holdt foredrag om tros- og livssynslandskapet i Bergen og Vestland fylke. Representanter fra syv ulike tros- og livssynssamfunn sto på stand og snakket med helsepersonell om problemstillinger de møter i sykehus- og sykehjemshverdagen.

«Chaplaincy i Bergen»

Prosjekt

Med støtte fra Barne- og familiedepartementet gjennomførte STL Bergen prosjektet «Chaplaincy i Bergen». Det økte tros- og livssynsmangfoldet i samfunnet krever nye løsninger for ivaretagelse av åndelige og eksistensielle behov i offentlige institusjoner som sykehus, sykehjem, fengsel og Forsvaret. Et godt og likeverdig samarbeid mellom institusjonene og lokale tros- og livssynssamfunn nødvendig for å sikre at den enkeltes brukers åndelige og eksistensielle behov blir møtt.

Formålet med prosjektet var å kartlegge hvordan og i hvilken grad lokale tros- og livssynssamfunn samarbeider med helse- og omsorgsinstitusjoner og kriminalomsorgen, samt utfordringer som de opplever rundt livssynsbetjening i offentlige institusjoner.

Hovedtiltaket var å utvikle og sende ut en nettbasert spørreundersøkelse til alle tros- og livssynssamfunn i Bergen. Spørreundersøkelsen hentet inn verdifull informasjon om praksiser, erfaringer og utfordringer rundt tilkalling til sykehus, sykehjem og fengsel, samt samfunnens eget tilbud og kompetanse. Undersøkelsen ble besvart av 42 forskjellige tros- og livssynssamfunn.

I tillegg ble det gjennomført intervjuer med representanter fra Haukeland sykehus, Bergen fengsel, Etat for sykehjem samt sykepleiefaglige ved to ulike sykehjem. Det ble inngått samarbeid med Senter for omsorgsforskning sør-vest og SEP-prosjektet ved VID vitenskapelige høgskule, som initierte et nettverksgruppe for åndelig omsorg i geriatrien.

Koronasamarbeid

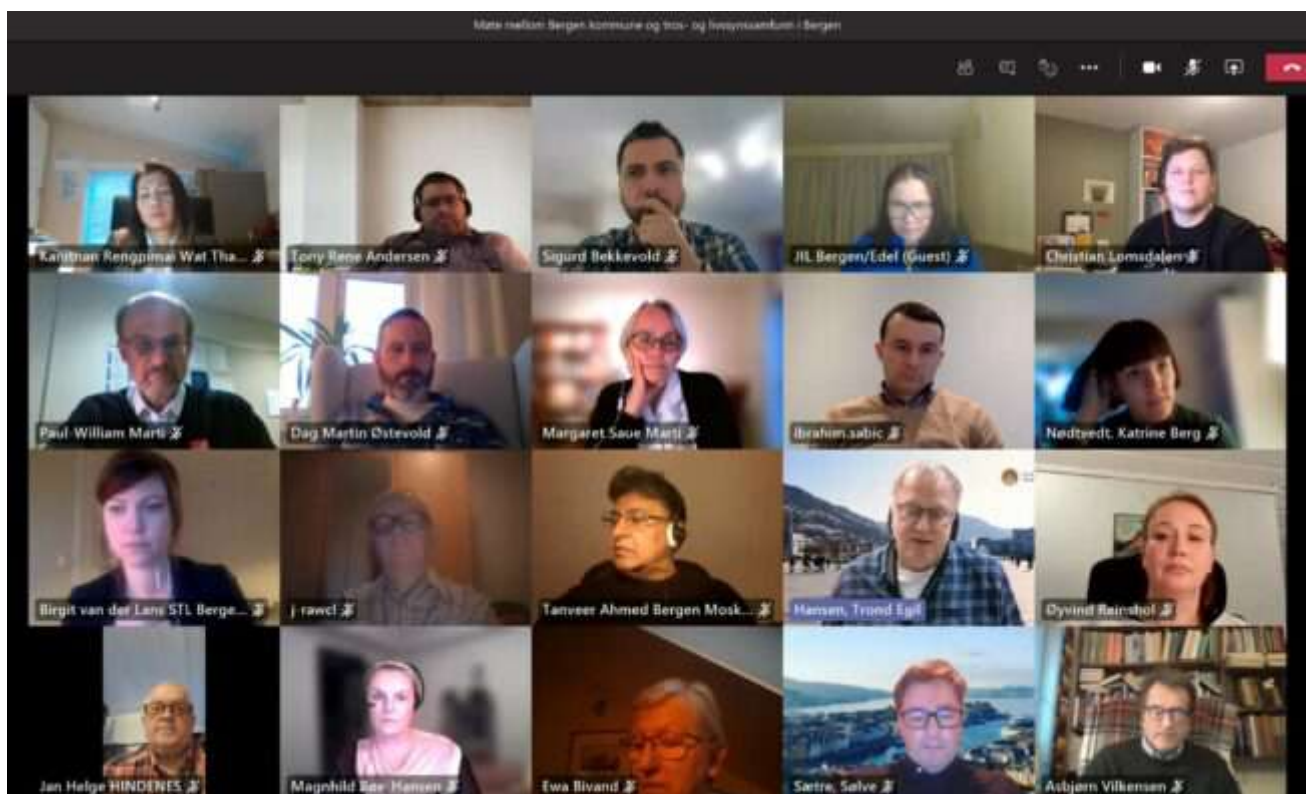
Også i 2021 fungerte STL Bergen som bindeledd mellom myndigheter og tros- og livssynssektoren. STL Bergens rolle var både å viderefremme informasjon og gjøre det enklere for tros- og livssynssamfunn og tilpasse sine aktiviteter, så vel som å formidle tros- og livssynssamfunnens spørsmål og behov til myndighetene.

Det ble sendt ut 26 korona-oppdateringer via e-postlisten, som har abonnenter fra 33 forskjellige tros- og livssynssamfunn. Regelmessig kunne sekretariatet være behjelpelig med tolkning av regelverket.

På initiativ av og i samarbeid med STL Bergen inviterte Bergen kommune til et dialogmøte med tros- og livssynssektoren (25. februar). Både mangfoldsbyråd Katrine Nødtvedt og medisinsk fagsjef Trond Egil Hansen var til stede. Om lag 45

representanter fra 26 forskjellige tros- og livssynssamfunn deltok på møtet.

Utøver møter på eget initiativ, deltok STL Bergen på flere møter mellom kommunen og innvandrermiljøer, kirkesamfunn og kultursektoren.

Politikk

Ny lov om tros- og livssynssamfunn trådte i kraft 1. januar 2021. Dette har blitt tematisert internt i rådet og eksternt i kommunikasjon med kommunen og samarbeidspartnere. I tillegg har sekretariatet svart på henvendelser i forbindelse med nye registrerings- og rapporteringskrav.

I løpet av 2021 har styret og sekretariatet hatt flere møter med byråden for kultur, mangfold og likestillingen og med byrådsavdelingen. Utenom korona-relaterte møter, handlet disse blant annet om forsamlingslokaler, livssynsåpne seremonirom og bruk av kommunale kulturhus, SIAN-demonstrasjonen og budsjettarbeid. Dette har resultert i en økning av kommunalt driftstilskudd for 2022.

STL Bergen var høringsinstans i forbindelse med kommunens handlingsplan mot muslimhat og ny plan for frivillighet. Som medlem i frivillighetsutvalget ble vi bedt om å arrangere et innspillmøte («gjestebud») for tros- og livssynssektoren og bidro i planarbeidet til ny frivillighetsplan. I tillegg ble STL Bergen nevnt som samarbeidspartner og relevant aktør i flere vedtatte planer, bl.a. Plan for deltakelse og mangfold i kulturlivet, Handlingsplan mot fattigdom og Kulturstrategi for seniorer.

Organisasjon

Rådet

Rådet er øverste organ mellom årsmøter, og består av valgte representanter fra STL Bergens 19 medlemssamfunn. Rådet drøfter overordnede saker innenfor tros- og livssynsfeltet, inkludert dialog, etikk og politikk.

I 2021 har rådet møttes til fire formelle møter, inkludert årsmøtet. To møter ble avholdt digitalt, ett møte i lokalene til STL/Human-Etisk Forbund, og ett møte hos Løvestakksiden menighet.

Rådet forberedte høringssvar om Bergen kommunes handlingsplan mot muslimhat, valgte

representanter til gravplassutvalget, og var involvert i forberedelsene til åpningen av Antveit gravplass. Rådet hadde dialog om livssynsåpne markeringer, aktiv dødshjelp, betydningen av og motivasjon til dialog, og forholdet mellom misjon og dialog. Øvrige temaer inkluderte håndtering av koronasituasjonen, tiårsjubileet og en rekke lovendringer.

Utover rådsmøter samlet rådet seg til sommer- og vinteravslutning. Rådsmedlemmer stilte i ulike komiteer og paneler, var vertskap for møter og skolebesøk og deltok på arrangementer.

Styret

Styret delegerer administrative og organisatoriske saker til et styre. Styret leder virksomheten mellom rådsmøter, innstiller saker til rådet og er arbeidsgiver for ansatte.

Møtene ble brukt til forberedelse av rådsmøter, planlegging av arrangementer og prosjekter, samt drøfting av organisasjonens økonomi, strategi og sammensetning.

Utover møtevirksomhet har styremedlemmer ledet og deltatt på interne arrangementer, besøkt

medlemssamfunn, og deltatt på møter med samarbeidspartnere.

Styret jobbet også videre med organisasjonsutvikling. Det ble laget en egen miljøplan som skal gjøre det enklere å ta grønne valg og redusere klimagassutslipp som følge av egne arrangementer. Videre ble det vedtatt et innkjøpspolicy og et styringsdokument som beskriver ansvars- og oppgavefordeling mellom daglig leder og styret.

I 2021					
Jannicke Troe	Buddhistforbundet	Styreleder	•	Antall styremøter	9
Hildegunn Isaksen	Den norske kirke	Nestleder	•	Antall digitale møter	1
Linda Karen Eide	Kvekersamfunnet	Styremedlem	•	Antall saker	43
David Måkestad	Kristensamfunnet	Styremedlem	•		
Sajjad Younas	Bergen moské	Styremedlem	•		
			•		
			•		

Sekretariatet

Sekretariatet besto i 2021 for første gang av en fulltidsansatt daglig leder (Birgit van der Lans). Oppgavene består av administrativt arbeid, representasjon, søknadsskriving og rapportering, intern og ekstern kommunikasjon, regnskap og økonomistyring, samt arbeid med arrangementer og prosjekter.

STL Bergen deltar i et nasjonalt nettverk av lokale STL grupper. Nytt av i år er månedlige digitale samlinger for ansatte i de lokale gruppene, som fører til bedre erfaringsutveksling og tettere samarbeid.

Ved flere anledninger ble STL Bergen v/ daglig leder invitert til å holde innlegg, presentasjoner og foredrag. Et utvalg:

- ❖ Undervisning om det lokale tros- og livssynsmangfoldet og skolebesøk for

lektorutdanningen i religionsfag ved Universitetet i Bergen (26.2)

- ❖ Om STL Bergen for seniorgruppen i Human-Etisk Forbund (11.3)
- ❖ Hilsen ved åpning Antveit gravplass (27.8)
- ❖ Innlegg om dialog og forebygging av hatkriminalitet, EMPO-samtaleserie WeConnect (29.9)
- ❖ Undervisning om det lokale tros- og livssynsmangfoldet og ekskursionser for KRLE-lærerutdanning ved Høgskulen på Vestlandet (30.9)

Interne utvalg

STL Bergen hadde i 2021 følgende interne komiteer og arbeidsgrupper:

Utvalg	Medlem	Medlemssamfunn
Valgkomité	Gudmund Waaler	Den norske kirke
	Jarle Pedersen	Human-Etisk Forbund
	Tone Holsen	Baha'i-samfunnet
22.-juli planleggingsgruppe	Linda Karen Eide	Kvekersamfunnet
	Christian Lomsdalen	Human-Etisk Forbund (ekstern)
	David Måkestad	Kristensamfunnet
	Badreddine Maizi	Bergen moské
	Inger Paulsen	Vestland Innvandrerråd (ekstern)
	Gudmund Waaler	Den norske kirke

Eksterne utvalg og nettverk

STL Bergen deltok i følgende eksterne utvalg:

Utvalg	Organ	Representant
Arbeidsgruppe hatkrim	Vest politidistrikt	Birgit van der Lans
Frivillighetsutvalg	Bergen kommune	Birgit van der Lans
Gravplassutvalg	Bergen Kirkelig Fellesråd	Birgit van der Lans Raajini Rajalingam (vara)
Stillerom	VID campus	Birgit van der Lans
Byaksjonskomité	TV-aksjonen NRK	Birgit van der Lans
Nettverk for åndelig omsorg i geriatri	VID	Birgit van der Lans

STL Bergen i media

«NTNU-studentene stemte for avvikling. I Bergen skal tjenesten beholdes», StudVest 12.05.21.

«Savner debatt om rasismen som sto bak. Det er ti år siden en biskop, en imam og en humanetiker sto sammen på en scene i Bergen», Bergensavisen 23.07.21.

«Vi religiøse ledere har et ansvar», Bergens Tidende 22.07.21.

«Da imamen hørte at terroristen ble kalt en kristen, ringte han henne. Det ble starten på et helt spesielt samarbeid», Bergens Tidene 08.09.21.

Økonomi

Organisasjonens økonomi er fortsatt i positiv utvikling. Den viktigste utviklingen er en styrkning av de faste driftsmidlene fra og med 2022 gjennom en økt bevilgning fra Bergen kommune. Dermed oppstår en bedre balanse mellom inntekter fra drifts og prosjekt.

STL Bergen mottok i 2021 driftstilskudd fra Bergen kommune på kr. 205 000,- og fra STL nasjonalt på kr. 90 000,-. Øvrig finansiering kommer fra prosjektmidler fra Barne- og familiedepartementet (243 000,-) og arrangementstøtte fra Bergen kommune og Fritt Ord.

STL Bergen
Christian Michelsensgate 4
5012 Bergen
969 08 390
stlb@stlb.no

SAMARBEIDSRÅDET FOR
TROS- OG LIVSSYNESSAMFUNN
BERGEN